

There are no translations available.

ангораи як мусаввара ...

1.МАЗО МО МАЗО

"Гузашт он чи гузашт".

Аз гузаштаи Мухиддин Кабирӣ харфи зиёде намегӯям. Миёни як хизби сиёсии собикадор ва бонуфузро бишкаст. Даххо нафар кушта ва зиндон шуданд. Садҳо нафар хонахез рӯ ба мухочират оварданд. Агар Кабирӣ инсоф медошт хатман истеъфо медод.

На он истеъфоҳои пуркарашма ва барои худнамоӣ, ки соли гузашта дар чанд маҷлиси раёсати нахзат аз забони ӯ садо дода буд. Ӯ дигар кучо хоҳад ёфт ин бихиштро? Пули бедардимӣ, лаббайкзании тамаллукпешагон, саногӯии косалесон, таъзими соддадилон, рағбати бонувон. Ин ҳам навъе аз гирифторӣ ва мӯътодист.

"Зиракӣ"-и сиёсии пешвои навраустаи исломиёни тоҷик дар остони хонадонаш анҷом ёфт. Бале, Кабирӣ замоне писархонди ҳукумат буд. Бештар ӯ мудир бахши кор бо созмонҳои диниро дар дастгоҳи президент ба ёд меовард. Шохидони ҳол мегӯянд, ки пайваста ба Кумитаи амнияти миллӣ ҳисобот медод, ки "харорат"-и мазҳабӣ чанд аст ва "набз"-ашон чӣ тавр метапад.

Аз корхонаи истехсоли когази ташноб (туалетная бумага) то бозори сердаромадтарини шаҳри Турсунзода, ки ба номи завчааш номнавис гашта буд, аз фирмаҳои сохтмон то пули бедардимӣ кишварҳо ва шахсони алоҳида ҷавони музофотиҳо бе бода маст карда буданд. На аз ҳукуки инсон меғуфту на аз маҳбусони сиёсӣ. То замоне пеши роҳи ҳудаш боз буд, на парвои бастанӣ масҷидҳо дошт, на парвои дар қадом тангро афтодани мардуми диндор.

Хидмати шоёнӣ дигар ва "зирақӣ"-и сиёсии ӯ бадном ё аз сахна бурун андохтани хизбоҳо ва шахсиятҳои дигар буд. Хочӣ Акбар Тӯраҷонзода, Мухаммадрӯзӣ Искандаров, Раҳматулло Зоиров низ қурбонии бозихҳои пасипардагии ин зирақӣ аз андоза гузаро ғардида буданд. Кабирӣ аз Душанбе истода ба ман, Қаромат Шарипов, Умаралӣ Қувватов низ санг меғартофт.

Чаро?

Ин чароро бечунучаро кабиришиносон хуб дарк кардаанд.

Кабирӣ гириғторӣ маризии ҳуддӯстдорӣ меҳаҳад танҳо ҳудаш подшоҳи муҳолифин бошад. Танҳо дар сахна ҳудаш ҷилва бинамояд.

Хангоме, ки зирақӣ аз марз гузашт, ба макр бадал меғардад. Макр сифат не, макр ҳабосат ва қори очизон аст. Байни зирақ ва макр масофа аз Файзобод то Исломобод

аст.

2. ХОМШЎРБОИ ТОЧИКӢ Ё СУПИ ТУРКӢ?

Хасби холи исломии раками якуми Тоҷикистон молмоли як аломат аст.

Аломати суол.

Чаро бештари сарони Нахзат боздошт ё зиндонӣ гаштанд, аммо сарварашон не? Кӣ ё кадом сохтор ба Кабирӣ гуфт, ки тамоми бизнес ва дороихояшро аз кишвар бурун кашад? Чаро баъди фирор кардан Кабирӣ беш аз як сол хомӯш буд, ҳатто ба сафоратхонаҳои Тоҷикистон дар хориҷа мерафт ва суҳбатҳои маҳрамона мегузаронид? Роҳи ошӣ мечуст ё "вазифаи ҳонагӣ" мегирифт?

Ман посух ба ин пурсишҳо намечӯям. Барои ман бозихои як бозигари номуваффақ аҷиб нест. Барои ман аҷибтар бозихои Кабирӣ ба рағми ман аст. Ман дӯст надорам, ки касе ё нокасе пеши ман тахтаи шохмот гузорад ва бидуни ризоияти ман ба бозӣ пардозад.

Ханӯз замоне ки Кабирӣ дар Истанбул буд, ба мӯшугурбабозӣ пардохт. Ин дафъа ӯ меҳост сари оппозитсияи дар хориҷа бударо барканад ва хомшӯрбо омода кунад.

Ман аз хамааш огоҳ будам. Аммо барои мани кунҷкоб ачиб буд, ки то кучо ин сиёсатбози новарзида хунари ошпазӣ дорад?

3. ДАСТКАШӢ АЗ ИСТЕЪМОЛИ "САБРАЛГИН"

Ин даворо ман барои Кабирӣ ихтироъ карда будам. Мариз бо ин даво шифо ёфт ва ба худам хучум овард. Худо ба балои бад гирифтор кунад падархонди Мухиддин – Эрдугонро. Чун ӯ кафши писари ношудаширо пеш гузошт ва ок кард, Кабирӣ ба Аврупо омад. Чун визои Шветсарияро дошт, гумон доштам, он ҷо маскан мегузинад.

Аммо ин окки абавайн ханӯз замони дар Туркия будан ба он расидааст, ки маро низ аз сахнаи сиёсат ба осон берун меандозад ва ин як кори сахл аст. Беҳабар аз он ки ман сахли мумтанеъам!

Хучуми бесобикаи пропагандистони дупула, фейкҳои ваҳшӣ сар шуд. Ин холо ибтидо буд. Интиҳо пароканда кардани Анҷумани нируҳои созандаи Тоҷикистон, барҳам задани иттиҳоди иттифок байни муҳолифин, шикастан, саххтараш, пора-пора кардан ва сипас

ба хам овардани онҳо буд. Ин амалиёт бояд бо ба дор овехтани Додочон Атовуллоев ба поён мерасид.

Афсӯс меҳурам, ки он иттиҳод, ки мо то омадани Кабирӣ доштем, дигар нест. Маҳз ӯ фитна андохт ва чамъи моро парешон кард.

4. ЯК ОППОЗИТСИЯ, ЯК БУТ, ЯК ЯҚДОНА

Фалсафаи Кабирӣ фалсафаи мург аст. Ончуноне мург меҳоҳад дар шоханшоҳии ӯ танҳо мӯро малах ва кирму шулук бошаду бас. Ӯ ҳамеша ба ҳамаи ононе, ки аз вай болотаранд ва ба мардум маҳбубтаранд, бо чашми кина ва рашк менигарад.

Далел? Бубинед, дар аҳди роҳбарии ӯ хизби, ба кавле, чихилхазора як кабира дораду ҳалос, ки он ҳам ҳуди ҳазрати Кабирист. Дигар касе нест.

Ононе, ки метавонистанд конкурент бошанд, ба рӯйхати сиёҳи Кабирӣ мефароманданд ва

хизбро тарк мекарданд ё ба такдир тан медоданду якумр дар сафи "ва дигарон" мемонданд.

БОЗ ЯК ДАЛЕЛ: ба чехраи хампаймонони нави Якдона бингаред. Ягон номро намеоварам, зеро хама хамсангу хамранги якдигаранд. Хама гуна шарх як сангест, ки барои мувозинати бор ба тарафи дигари лингаи алаф ё хезум мегузоранд ва чун хар ба манзил расид, он сангро меафкананд.

5. АРҶСИ ХОНАМОНДА ВА ДОМОДИ ПУШАЙМОНХҶРДА

Пас аз хомӯшии мадиду аврупой шудан, Кабирӣ бояд кабл аз хама ба спонсорхояш нишон медод, ки ӯ "шикаст хӯрда бошад хам, пош нахӯрдааст". Хатто худро сафед хам мекард: "мо дар дохил будем ва даступоямон баста буд. Акнун, ки дар хориҷаем, даступоямон кушода шуд".

Яъне, алё Техрон, холо хоҳед дид, ки Кабирӣ ба чӣ кодир аст. Агар дирӯз Кабирӣ рохбари муаззами як хизб буд, холо рохбари ягонаи тамоми оппозицияи тоҷик хоҳад шуд.

Тоҷири сиёсӣ дахлу харҷро шабҳои дароз ҳисобу китоб мекард. Як сомонӣ маблағгузорӣ кунам, чанд сомонӣ суд меоварам?

Сохтани сайтҳо, ташкили конфронсҳо, ба роҳ андохтани чанд созмони фейкӣ, мақолаю мусохибаҳои пулакӣ, ҳӯрондану пӯшонидани муттаҳиддини нави нимурёну нимгурӯсна варо асабӣ мекарданд.

Аммо ӯ дандон ба дандон мемонду даст ба ҳамён мебурд. Харчи хар як евро ва доллар барояш мисли кандани як дандон дардовар буд.

Якравӣ ва гарданшахӣи ҳаракату гурӯҳҳои сиёсии дигар, аз ҷумла Анҷумани нируҳои созандаи Тоҷикистон, "Гурӯҳи 24", шахсиятҳои номваре чун Ҳафиз Бобоёров ва дигарон, ки ҳеҷ розӣ намешуданд, ки зерӣ чатри Кабирӣ бошанд, барояш аз дарди дандон ҳам ҷонкоҳтар буд.

6. ТИФЛЕ, КИ МАРИЗ БА ДУНЁ ОМАД...

Тифле, ки се сол Кабирӣ дар интизораш буд, дар Варшава таваллуд шуд. Рӯзи мавлудаш ҳама падару падархондхояш ҳатто дастобадаст раксиданд. Раксе нестандарчагон. Дар зерӣ оҳанги "Дубора созамат Ватан". Зуд бадхогон шохбайтро дигар карданд: "Дубора сӯзамат Ватан!".

Ба навозод номе зебо ниҳоданд: Паймони Миллии Тоҷикистон. Ва ҷанҷоле бархост, ки идеяи ном дуздӣ будааст. Дигар чанд рӯз на касе аз барномаю корнома мегуфт, на аз вазну вазъи ин "тифли беҳосият" (ибораи яке аз нахзатиён). Тую ман, гӯю мағӯ,

кашмакаш то Лондону Порису Берлин расид.

7. РЎБИНОН Ё МУАРРИФИИ ТИФЛ

Илми тиб дар айёми мо хеле рушд ёфтааст. Пизишкон бо хоши падар хама корро карданд, то тифл дар арафаи конфронси Варшава ба дунё чашм кушояд. Аммо Кадамшох Исмаов бовар дорад, ки илм ҳеҷ аст, ин ҷо нақши асосиро сеҳру ҷоду бозид.

Долонҳои конфронси САХА (Созмони амният ва ҳамкориҳои Аврупо) аз кабириён пур буд. Дар ҳар маҷлису дар ҳар мавзӯ онҳо суҳанронӣ мекарданд. Гуӣе шаби эҷодии Кабирӣ ё бенефиси ӯ буд.

Дах рӯзи як намоишнома, спектакли як актёр бо як занозани ҳайатҳои тоҷикон ва як "занталоки тоҷикии Кабирӣ" ва "сафед кардани номи босмаҷиён" дар ёдҳо монду ҳалос. Дигар ҳеҷ! Нишастанду гуфтанду бархостанд.

8. ВА АММО БАЪД

Ё ХАРФХОЕ, КИ БАРВАКТ БОЯД ГУФТА МЕШУДАНД...

Ба ошикони Кабирӣ, ки ўро танҳо ба ивази як лукма нон ё баровардани эҳтиёче парастииш мекунанд, гуфтани надорам, ин интиҳоби онҳост. Аммо дилам ба ононе, месўзад, ки то ҳол бовар доранд, ки бо Кабирӣ ба чое мерасанд.

Бештар аз ҳама намехоҳам, ки навҷавонон ба доми ин тоҷири сиёсӣ биафтанд ва ба "киштии сўрохшудаи" (иктибос аз Сўхробӣ Зафар) ў савор шаванд, ки оқибаташ гарк шудан асту бас. Хатто бодӣ шуртае ҳам бархезад, ҷуз аз сар ба бод додан илоче дигар нахоҳад монд.

Кабирӣ сад бор аз номи ислом хичолат қашида, сад созмони дигар созад ҳам, боз Кабирӣ хоҳад монд. Яке аз дигар сабабҳои сохтани ташкилоте, ки дар он номи ислом набошад, ҳамин аст.

Сабаби дигараш сафи норозиён дар ҳуди Нахзат рӯ ба афзоиш аст. Баъдан хоҳем дид, ки пайравони Сайидиброҳими Назар ва Мавлавӣ Айёмиддин Сатторӣ, ки тарки хизб карданд ва ба Ватан баргаштанд, бештар хоҳад гашт.

Табаддулоти дохилихизбӣ низ аз имкон дур нест. Барои ҳамин созмони пучи ҷаълӣ ғурезгоҳе хоҳад шуд, ки Раиси Яқдона он ҷо по дароз кунад.

Картаи дигаре, ки Кабирӣ зери остин дорад, хизби нахзатро (агар кураторони техронӣ розӣ шаванд) ба дигаре супориданист ва ҳудаш танҳо роҳбари созмони наво хоҳад шуд, ки он ҷо калимаи (астағфируллоҳ) ислом набошад. Холо ҳам проекти исломӣ дигар мӯд нест, ҳам Кабирӣ бисёр шиква мекунад, ки "ҳукумати оқои Рӯхонӣ саҳт мумсик аст". Ва аз холо тоҷири сиёсӣ бозори наво мечӯяд. Ва он бозорро ӯ дар Амрико мебинад, гарчанде чанд бор Амрико ба ӯ барои сафар визо надод.

Диккат додед? Дар намоишномаи Кабирӣ дар Варшава ягон нафар марди риши суннатидор ва бонуи хичобпӯш ба назар намерасид. Аз шахсиятҳои калидии нахзат дида, Кабирӣ бештар ба "хоҳар Хумайро" (моли ҳуди ишон. Ибора дар назар аст), Теури Варақӣ ва Равшани Теуриёни галстукпӯш аҳамият меод.

Номи ин ду нафарро ба забон оварданӣ набудам. "Слишком большая честь", – онҷуноне русҳо меғӯянд. Хатто аз лесиданхову "доктор" гуфтанхояшон чашм пӯшидам. Аммо ҷун дар Варшава эълон доштанд, ки "ҳукумат барои катли ин ду Че Гевара киллер фиристодааст", дигар хомӯширо гуноҳ донистам.

Ба дигарон тӯхмат бастанро дида будам, аммо ба худ тӯхмат бастанро бори нахуст мебинам! Нозанинтар ва пурмаънотар аз халқ кӣ меғӯяд? "Ба асп наъл заданд, курбоқка низ по боло кардааст".

Маро метавонед сангсор кунед, аммо меғӯям. Бо Кабирӣ оппозитсия ба ягон мақсад намерасад. Ё мисли як харсангест, ки пеши роҳи муҳолифат ва муковиматро мегирад.

Дар ягон маркази кабули қарор-Вашингтон, Маскав, Бруксел, кишварҳои минтақа- ҳама лоиҳае, ки дар пас ё қанори он Кабирӣ меистад- пазири нахоҳад шуд.

Бигзарем аз онҳо. Муҳимтар ва арзишмандтар пуштибонии мардуми кишвар аст. Кабирӣ ҳуб медонад, ки ягон вақт мардум ба ӯ раъй нахоҳанд дод. Яъне, роҳи демократия ба ӯ манфур аст, гарчанде тӯтивор аз демукросӣ меғӯяд.

ЧИХОД?

Кӣ омода аст, ки аз паси ӯ бархезад ва ғӯш ба фатвояш диҳад? Романтикаи чиход вақте мурд, ки муҷоҳидон ё кушта шуданд ва ё зиндон ҳонаи онон гашт. Аммо қасе ёд аз онҳо нақард. Зану фарзандонашон ҳору залил гаштанд.

Боз ҳам мемонад тичорати сиёсӣ. Барои он ки молу қолҳои қирмзадааш ба савдо равад, ӯ танҳо ба реклому пиари худ машғул асту бас. Ҳама ин сахнасозиҳо, эътилофҳо, филмбардориҳо танҳо ба ҳамин хотир аст.

Ҳама қасе заррае бӯ аз сиёсат бурдааст медонад, ки ҳеҷ гоҳ Кабирӣ ба ҳукумат соҳиб

намешавад. Он фасона дигар кухна гашт. Аммо Кабирӣ магзи чавононро хароб мекунад ва заминаро барои пайдо гаштани толибони галстукдор дар сарзамини мо поягузорӣ мекунад. Он гоҳ ҳам хушк месӯзаду ҳам тар!

9. ХУСНИ МАКТАЪ

Портрети Кабирӣ бофтаю сохтаи журналистони худбохта ва коршиносони фурӯхташуда аст. Агар рангу бораширо бишӯем, каззоберо хоҳем дид, ки меҳоҳад ба хама дар зери барфу жола каванда бипӯшонад ва худ аз паси панчара ба онон бинигарад. Бо ҳамон табассуми сохта, мугамбирона ва мулоимхунукона...